

בש"פ 3099/21 - פלונית נגד (בית הדין הרבני האזורי, פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 3099/21

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

התובעת בתיק 1233870/2 (בית פלונית
הדין הרבני האזורי
בתל אביב-יפו):

נגד

הנתבע בתיק 1233870/2 פלוני
(בית הדין הרבני האזורי
בתל אביב-יפו):

הודעה על הטלת עונש מאסר לפי חוק בתי-דין דתיים
(מניעת הפרעה), התשכ"ה-1965;
תגובה מטעם התובעת מיום 5.5.2021; תגובה מטעם
הנתבע מיום 9.5.2021; תגובה מטעם היועץ המשפטי
לשיפוט הרבני מיום 9.5.2021; בקשה לצירוף
מסמכים מטעם הנתבע מיום 10.5.2021

בשם התובעת בתיק 1233870/2 בעצמה
(בית הדין הרבני האזורי בתל
אביב-יפו):

בשם הנתבע בתיק 1233870/2 בעצמו
(בית הדין הרבני האזורי בתל
אביב-יפו):

בשם היועץ המשפטי לשיפוט
הרבני בתיק 1233870/2 (בית
הדין הרבני האזורי בתל אביב-
יפו):

עו"ד רפי רכס

החלטה

כעולה מהחלטתי מיום 4.5.2021, בית הדין הרבני האזורי בתל אביב-יפו (להלן: בית הדין) הטיל על הנתבע בהליך שבכותרת מאסר למשך שבעה ימים בשל ביזוי בית הדין מכוח סעיף 2(א) לחוק בתי-דין דתיים (מניעת הפרעה), התשכ"ה-1965 (להלן: חוק מניעת הפרעה).

1. הצדדים בהליך שבכותרת נישאו בשנת 2004 ולהם שלושה ילדים משותפים. ביום 22.9.2020 קיבל בית הדין את תביעתה של התובעת לגירושין וחייב את הנתבע במתן גט. חרף זאת, הנתבע סירב להישמע להוראות בית הדין לתת גט לתובעת. בעקבות סירובו המתמשך של הנתבע, הורה בית הדין ביום 15.10.2020 על מתן צו עיכוב יציאה מהארץ נגדו למשך שנה מחשש לעיגון התובעת. ביום 17.11.2020, לאחר שבית הדין הזהיר את הנתבע, הוחלט להטיל עליו צווי הגבלה מכוח חוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), התשנ"ה-1995, במסגרתם נאסר עליו, בין היתר, לצאת מהארץ, לקבל דרכון ישראלי או תעודות מעבר, וכן לפתוח או להחזיק בחשבון בנק. חרף הגבלות אלו, הנתבע המשיך לעמוד במריו וסירב ליתן גט לתובעת.

2. ביום 11.4.2021 התקיים דיון בבית הדין במעמד הצדדים, במהלכו ניסה בית הדין לשכנע את הנתבע להסכים לסידור הגט, אולם מאמציו עלו בתוהו. כעולה מפרוטוקול הדיון, הנתבע נקט בלשון בוטה והתפרץ לדבריו של המותב, וכן יצא מאולם הדיונים בניגוד להוראות בית הדין. בעקבות התנהלות זו, ומחשש שמא הנתבע לא יתייצב כנדרש לדיונים הבאים, הורה בית הדין על מתן צו הבאה בעניינו בהתאם לסעיף 4 לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), התשט"ז-1956.

3. ביום 2.5.2021 התקיים דיון נוסף בפני בית הדין במטרה להביא את הצדדים לידי הסכמה. במהלך הדיון, כפי שעולה מן הפרוטוקול, הנתבע המשיך בהתנהגותו הבוטה וביחסו המזלזל כלפי המותב במהלך הדיון ואף קרא לעבר אב בית הדין קריאות גנאי, כגון "אני לא יודע אם אתה תואם את ההכיסא שאתה יושב עליו", וכן "פה זה בית מטבחיים לאביה"ד". על אף שהנתבע הוזהר, ואף ניתנה לו הזדמנות לחזור בו בטרם יורה בית הדין על מאסרו, הוא לא שעה לכך והמשיך להתריס נגד בית הדין. בעקבות התנהלות זו, בתום הדיון הוציא בית הדין צו מאסר נגד הנתבע למשך שבעה ימים. ביום 4.5.2021 נתן בית הדין החלטה נוספת ובה הובהר כי מאסרו של הנתבע עקב ביזיון בית הדין נעשה מכוח סעיף 2(א) לחוק מניעת הפרעה.

4. משהובאה לעיוני החלטה אחרונה זו הוריתי לצדדים להליך, כמו גם ליועץ המשפטי לשיפוט הרבני (להלן: היועץ), להגיש את התייחסותם לעניין המאסר שהוטל על הנתבע.

5. הנתבע סבור כי יש לבטל את החלטת בית הדין אשר ניתנה, לשיטתו, בהיעדר סמכות, ואילו התובעת מצדה סומכת ידיה על החלטת בית הדין. לדבריה, הנתבע מסרב לתת לה את גטה במשך כשנה, תוך שהוא מערים קשיים על ניהול ההליך ומסרב לפעול בהתאם להחלטות בית הדין. נוכח התנהלותו הבוטה במהלך הדיונים, ועל מנת להביא לסיום הסכסוך בין הצדדים, סבורה התובעת כי אין מקום להתערב בהחלטת בית הדין.

6. היועץ סבור אף הוא כי אין מקום להתערב בהחלטת בית הדין בדבר הטלת המאסר. לשיטתו, בית הדין פעל כדין במסגרת סמכותו מכוח סעיף 2 לחוק מניעת הפרעה, וזאת לאחר שהנתבע נהג באולם בית הדין בדרך "פרועה ומבישה" והפריע לניהולם התקין של הדיונים. לעמדת היועץ, בית הדין הפעיל את סמכותו באופן סביר ומידתי, שעה שהתרה בנתבע על כוונתו להורות על מאסרו, אך זה הוסיף להתבטא בזלזול כלפי בית הדין ולא חדל מהתנהגותו. עוד

מטעים היועץ כי הנתבע הוא סרבן גט אשר במשך תקופה ארוכה מסרב ליתן גט לתובעת, ללא כל הצדקה ותוך הפרה בוטה של החלטותיו החד-משמעיות של בית הדין. על כן, סבור היועץ כי לא נפל כל פגם בהחלטת בית הדין, אשר עולה בקנה אחד עם הוראות הדין ועם החלטות שניתנו בעבר על ידי בית משפט זה בנסיבות דומות.

דיון והכרעה

7. דבר מאסרו של הנתבע הובא לידיעתי אך ביום 4.5.2021, בחלוף יומיים ממועד מתן החלטת בית הדין המורה על מאסרו. בתגובתו הבהיר היועץ כי איחור זה נבע מטעות אנוש של העובדים במזכירות בית הדין, ומשהתגלה הדבר הורה בית הדין על הגשת הודעה לבית משפט זה באופן מידי. אין לי אלא להצר על טעות זו. כפי שצינתי בעבר, הטלת סנקציה מכוח חוק מניעת הפרעה מחייבת את בתי הדין למסור באופן מיידי וללא כל דיחוי הודעה בכתב לנשיאת בית המשפט העליון כהוראתו המפורשת של סעיף 2(ב) לחוק (בש"פ 8496/20 פלונ' נ' פלוני, פסקה 3 (15.12.2020)). למרבה הצער, הלקחים לא הופקו ומן הראוי, אפוא, כי היועץ ישוב ויחדד את הנהלים בנושא ויפעל למניעת הישנות מקרים דומים בעתיד.

8. לגופם של דברים, לאחר שעיינתי בהחלטות בית הדין, בפרוטוקול הדיון ובתגובות הצדדים והיועץ, מצאתי לנכון לעשות שימוש בסמכותי מכוח סעיף 2(ב) לחוק מניעת הפרעה ולהורות על קיצור עונש המאסר שהוטל על הנתבע. אכן, חוק מניעת הפרעה מקנה בידי בתי הדין הרבניים סמכות להשית על אדם סנקציות שונות בשל הפרעתו למהלכם התקין של הדיונים בבתי הדין. תכלית החוק היא להעניק בידי היושבים בדין כלים אופרטיביים לניהול ההליכים שבפניהם ללא הפרעה ותוך שמירה על מעמד בית הדין והשלטת סדר באולם הדיונים (מ"ח 9905/16 פלונ' נ' מדינת ישראל, פסקאות כ"ג-כ"ד (18.4.2017) (להלן: עניין פלוני)). הטלת מאסר מכוח החוק האמור נועדה, אפוא, להוות כלי דינוי מהיר ואפקטיבי שיעמוד לרשות בתי הדין כדי שלא יהיו כאסקופה נדרסת בידי המבקשים למנוע מהם לעשות את מלאכתם (עניין פלוני, בפסקה כ"א; בש"פ 10071/06 פלונ' נ' בית הדין הרבני האזורי בנתניה, פסקה 4 (7.12.2006)).

אין חולק כי יחסו המזלזל של הנתבע כלפי בית הדין אכן ראוי לכל גנאי. בנסיבות שפורטו, בתי הדין רשאים ואף חייבים לעמוד על כבודם ולמנוע מהדיון להתדרדר לידי זילות וביזוי. ברם, נוכח חומרת סנקציית המאסר ועוצמת פגיעתה בזכויות המתיינים, חייבים בתי הדין לנקוט משנה זהירות ואיפוק בהפעלת סמכות זו (בש"פ 6057/95 אוריאל נ' בית הדין הרבני האזורי אשדוד (30.10.1995); בש"פ 2022/98 רידר נ' הרב דוד אוחיון, פ"ד נב(2) 86, 92 (1998)). במקרה שלפנינו, אני סבורה כי יש להסתפק בתקופת המאסר שריצה הנתבע עד כה.

9. לא מצאתי לנכון להיעתר לבקשת הנתבע לצירוף מסמכים להליך דנשהוגשה ביום 10.5.2021. עיון בבקשה מעלה כי אין במסמכים שצירופם מתבקש כדי להשליך על הסוגיה העומדת במוקד ההליך דנ, שעניינו בצו מאסר שניתן בגין ביזוי בית הדין מכוח חוק מניעת הפרעה.

סיכומי של דבר, יתרת תקופת המאסר שהושתה על הנתבע לפי סעיף 2(א) לחוק מניעת הפרעה – בטלה. יש לקוות כי הנתבע הפיק את לקחו ולא ישוב על מעשיו בעתיד.

ניתנה היום, ב' בסיון התשפ"א (13.5.2021).

עמוד 3

ה נ ש י א ה
